

بررسی و تعیین مناسبترین روش برداشت و تهیه انجیر خشک همراه با مطالعه زندگی و روش مبارزه غیر شیمیایی با شب پره هندی

زارع، حمید، محمد تقی زاده و حسن جلیلی

به ترتیب پژوهشگر تحقیقات انجیر استهبان، پژوهشگر بخش تحقیقات آفات و بیماری‌های گیاهی و پژوهشگر بخش تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی، مرکز تحقیقات کشاورزی فارس

به منظور تعیین مناسب‌ترین روش برداشت و خشک‌کردن، انبار کردن، حفظ کیفیت و نیز جلوگیری از آلودگی میوه‌های انجیر به لارو شب‌پره‌های آفت انباری انجیر مطالعات و آزمایشاتی در سه مرحله انجام گرفت. براساس مطالعات صورت گرفته، شب پره *Ephestia figulitella* مهمترین عامل خسارت به انجیر خشک در طی مراحل برداشت، خشک کردن و مراحل اولیه انبارداری و شب پره هندی *Plodia interpunctella* مهمترین عامل خسارت در مراحل میانی و انتهایی انبارداری خصوصاً پس از خشک شدن کامل میوه‌های انجیر شناخته شدند. آزمایشات انجام شد با هدف استفاده از روش مبارزه غیرشیمیایی به منظور نابودی شب پره‌های آفت انباری انجیر نشان دهنده مقاومت قابل توجه تخم‌های *Ephestia figuliella* به دماهای بالا و پایین و تلفات قابل توجه (۹۵٪ مرگ و میر) آنها پس از گذشت ۲۱ ساعت در دمای $50 \pm 1^{\circ}\text{C}$ و ۱۹ روز در دمای $2 \pm 1^{\circ}\text{C}$ بود. با توجه به فاکتورهای موثر در حفظ کیفیت میوه ریزش تدریجی انجیرهای نیمه خشک روی تور نصب شده زیر درخت

بهترین روش برداشت شناخته شد. نتایج مطالعات حسی و میکروبی نشان می‌دهد بهترین روش خشک کردن در حالت نیم سایه است، اما خشک کردن در آفتاب برای انجیرهای نیمه خشکی که با ریزش تدریجی و طبیعی برداشت می‌شوند از نظر حفظ کیفیت رنگ میوه‌ها مناسب‌تر است. بهترین روش از نظر آلودگی میکروبی، ضد عفونی محصول با دمای بالا و نگهداری محصول در سردخانه است اما این روش باعث کاهش کیفیت محصول از نظر مطالعات حسی گردید. نتایج تیمارهای اعمال شده جهت کنترل و کاهش میزان آلودگی به لارو شب‌پره‌های آفت انباری انجیر نشان دهنده بی‌تاثیر بودن روش‌های مختلف برداشت و خشک کردن و تاثیر مثبت نگهداری طولانی مدت محصول در دمای نسبتاً پایین در سردخانه نسبت به سایر روش‌های ضد عفونی و نگهداری می‌باشد.